

сукупності є ПАТ «Турбоатом» та ПАТ «Харверст».

Управлінський потенціал підприємства знаходить своє відображення у різних аспектах діяльності підприємства. В основі управлінського потенціалу завжди лежать управлінські рішення, що стосуються організаційної структури, управління виробництвом, розвитку партнерства та співробітництва тощо.

Так, прикладом такої адаптивності може бути зміна організаційної структури ПАТ «Автрамат». Загальними зборами акціонерів 19.04.2012 року було прийнято рішення про закриття філії ПАТ «Автрамат» у зв'язку з економічною недоцільністю діяльності. Функції, які виконувала філія - відповідно до Статуту та Положення про філію ПАТ «Автрамат», а саме: діяльність у галузі машинобудування [5]. Також на заводі створено Центр листової обробки металу, який обладнаний шістьма сучасними комплексами, що дозволяють виконувати складні замовлення з металообробки.

Важливого значення для пристосування підприємства до змін у зовнішньому середовищу господарювання важливого значення набуває удосконалення системи управління всім підприємством. Корпорація «Інформаційні технології» є провідним розробником програмного забезпечення для автоматизації розподілених компаній, великих та середніх промислових підприємств, підприємств фінансового сектору, послуг, холдингових структур тощо. Серед машинобудівних підприємств Харківського регіону його клієнтами є ПАТ «ХТЗ ім. Орджонікідзе» та ПАТ «Південкабель» [6].

Управлінські рішення стосовно диверсифікації виробництва можна спостерігати на Харківському заводі штампів та прес-форм, де у 2011 році розпочато виробництво: фурнітура кріплення для меблів; тентова фурнітура, фурнітура для дверей; штампи різного виду [7].

Висновки. Таким чином, машинобудування Харківського регіону є цікавою базою для дослідження адаптивних процесів, оскільки актуальним є питання: за рахунок яких факторів потужні промислові підприємства підтримуються свій фінансово-економічний потенціал та забезпечують стратегічний розвиток.

Джерела та література:

1. Адизес И. Управляя изменениями / Ицхак Адизес. - СПб.: Питер, 2008. - 224 с.
2. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / И. Ансофф. - СПб: Издательство „Питер”, 1999. - 416 с.
3. Бузько І. Р. Стратегічне управління інвестиціями та інноваційна діяльність підприємства: [монографія] / І. Р. Бузько, О. В. Варганова, Г. О. Голубенко. - Луганськ: Вид. СХУ ім. В. Даля, 2002. - 176 с.
4. Головне управління статистики у Харківській області. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://kh.ukrstat.gov.ua>.
5. Офіційний сайт ПАТ «Автрамат». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.avtramat.com/>.
6. Офіційний сайт корпорації «Інформаційні технології». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.it.ua/about.php>.
7. Офіційний сайт ПАТ «Харківський завод штампів і пресформ». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.shtampy.com.ua/>.

Крижановська О.В.

УДК 338:351

КОНСТИТУЦІЙНІ, ЕКОНОМІЧНІ ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА У ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ. ЗМІСТ ТА ПРОБЛЕМИ

***Анотація.** В статті йде мова про найважливіші у теорії економічних прав і свобод людини і громадянина у сфері паливно-енергетичної галузі зокрема про їх класифікацію а також дефінітивне визначення економічних прав свобод та конституційно-правового статусу особи системи прав і свобод людини в цій сфері.*

Економічні права і свободи виступають економічними гарантіями інших прав людини і громадянина, зокрема громадянських, соціальних та економічних прав, проте суттєвих відмінностей у визначених не спостерігається: всі автори дотримуються думки, що є певні можливості людини, і далі послідовно визначають економічні права через категорії економічних відносин. Виходячи з наведених визначень та зважаючи на те, що права - це певні можливості, претензії, автор вважає за необхідне надати таке поняття економічних прав у паливно-енергетичній галузі можливості людини як незалежного суб'єкта економічних відносин вільно розпоряджатися предметами вжитку та основними факторами господарської діяльності, брати участь у виробництві матеріальних та інших благ; це певні вимоги, претензії, які людина може висувати до держави для реалізації цих можливостей.

***Ключові слова.** паливно-енергетична галузь, економічні права та свободи людини, економічні гарантії, конституційні права, суб'єкти економічних прав.*

***Анотація.** В статье идет речь о важнейших в теории экономических прав и свобод человека и гражданина в сфере топливно-энергетической отрасли в частности об их классификации а также дефинитивное определение экономических прав свобод и конституционно правового статуса лица системы прав и свобод человека в этой сфере.*

Экономические права и свободы выступают экономическими гарантиями других прав человека и гражданина, в том числе гражданских, социальных и экономических прав, однако существенных различий в определенных не наблюдается: все авторы придерживаются мнения, что есть определенные возможности человека, и далее последовательно определяют экономические права категории экономических отношений. Исходя из приведенных определений и несмотря на то, что права - это определенные возможности, претензии, автор считает необходимым предоставить такое понятие экономических прав в топливно-энергетической отрасли возможности человека как независимого субъекта экономических отношений свободно распоряжаться предметами обихода и основными

**КОНСТИТУЦІЙНІ, ЕКОНОМІЧНІ ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА У ЗАБЕЗПЕЧЕНІ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ. ЗМІСТ ТА ПРОБЛЕМИ**

факторами хозяйственной деятельности, участвовать в производстве материальных и других благ; это определенные требования, претензии, которые человек может предъявлять к государству для реализации этих возможностей.

Ключевые слова. топливно-энергетическая отрасль, экономические права и свободы человека, экономические гарантии, конституционные права, субъекты экономических прав.

Summary. In the article speech goes about major in the theory of economic rights and freedoms of man and citizen in the field of fuel and energy industry in particular about their classification and also definitive determination of economic rights for freedoms and constitutionally legal to status of face of the system of rights and freedoms of man in this sphere.

Economic rights and freedom are the economic guarantees of other human rights, including civil, social and economic rights, however, major differences in focused not observed: all authors are of the opinion that certain features of the person, and then to determine the economic rights of a category of economic relations. Proceeding from the above definitions and despite the fact that the law is specific opportunities, the claims, the author considers it necessary to provide such a notion economic rights in the fuel and energy industry capabilities of the person as an independent subject of economic relations to freely dispose of the objects and the main factors of economic activities, participate in the production of material and other benefits; it is certain requirements, claims that one can have for the state to realize these opportunities.

Keywords. fuel and energy industry, economic rights and freedoms, economic guarantees, constitutional law, subjects of economic rights.

Постановка проблеми. В статті йде мова про гарантії права і свободи людини та їх гарантії, зокрема громадські, соціальні та економічні права. Виходячи з наведених визначень та зважаючи на те, що права це певні домагання, претензії та цивільні відносини у господарській діяльності та виробництва матеріальних та виробничих благ в державі.

Стан вивчення проблеми. Економічні права і свободи людини та їх гарантії є одним із головних елементів у сфері паливно-енергетичної галузі та головним елементом економічної безпеки України.

Завдання і методика дослідження. Головним завданням дослідження у науковій статті є стан в державі системи забезпечення економічних прав і свобод людини у сфері паливно-енергетичній галузі, яка складається із сукупності передбачених державою певних економічних завдань у науковому дослідженні.

Результати досліджень. Результати дослідження щодо критеріїв класифікації основних економічних прав свобод людини і громадянина у сфері паливно-енергетичної галузі є нормативно-правові вимоги способів та засобів їх реалізації.

Виклад основного матеріалу. Економічні права у паливно-енергетичній галузі є одним із головних елементів конституційної системи прав людини і громадянина України. Вони посідають важливе місце в структурі конституційно - правового статусу особи, забезпечуючи економічну свободу, розвиваючи ідеал вільної людської особистості. Економічні права в паливно-енергетичній галузі належать до прав другого покоління поряд з соціальними і культурними правами, для реалізації яких необхідна організаційна, плануюча та інші форми діяльності держави по їх забезпеченню. Якщо права першого покоління кваліфікуються як негативні (свобода від), тобто як право на захист від будь - якого втручання, в тому числі державного, то для здійснення прав другого покоління недостатній! утримання від втручання в цю сферу, необхідно створювати соціальні програми і вести всебічну організаційну і господарську діяльність, яка дала б змогу гарантувати проголошені права. [4, с. 43-45]

Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права затвердні, що ідеалу вільної людської особистості, вільної від страху та злиднів, можна досягти лише, коли будуть створені умови, за яких кожен зможе користуватися своїми економічними, соціальними і культурними правами такою мірою, як і своїми громадянськими та політичними правами." [2, с. 32-34]

Термін «економічні права» необхідно розуміти у двох значеннях: об'єктивному - як сукупність конституційно-правових норм, які встановлюють і гарантують дані права(тобто конституційно - правовий тубінститут); та суб'єктивну - як конкретні конституційні права людини: право на приватну власність, право на підприємницьку діяльність, право на користування об'єктами державної та комунальної власності у паливно-енергетичній галузі. [4, с. 51- 52]

Система економічних прав складається із сукупності передбачених державою певних економічних благ. Відповідно до Конституції України систему Економічних прав становлять: право приватної власності, право на підприємницьку діяльність, право на користування об'єктами державної, та комунальної власності, а також права власності українського народу.

Змістом економічних прав є певні економічні блага, вільне розпорядження своїми здібностями для участі у виробництві матеріальних та інших благ, для здобуття засобів для існування; вільне розпорядження предметами вжитку та основними факторами господарської діяльності; користування об'єктами державної та комунальної власності в порядку, встановленому законами України.

Суб'єктами економічних прав є громадяни, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи. Об'єктами економічних прав є встановлені економічні блага, речі матеріального світу, результати інтелектуальної, творчої діяльності, об'єкти публічної власності.

Одним з найважливіших у теорії економічних прав та свобод людини і громадянина, як і всієї системи прав та свобод, є питання про їх класифікацію. У теоретичному відношенні це, насамперед, питання вибору критеріїв класифікації та чіткого керівництва ними, а також дефінітивне визначення економічних прав і свобод; у практичному - питання повноти охоплення всієї «матерії» конституційно - правового статусу

особи та врахування нормативно встановленої системи прав та свобод людини і громадянина в Україні і об'єктивно сформованого механізму реалізації та захисту останніх, передусім, економічних прав та свобод.

Критерієм класифікації основних економічних прав та свобод людини і громадянина в Україні є об'єкти прав. Об'єктний склад основних економічних прав та свобод відрізняється розмаїтістю як нормативного закріплення, так і широтою науково - теоретичного переліку. Так, автори посібника «Конституція незалежної України» до об'єктів економічних прав і свобод людини і громадянина відносять майно, твори науки, літератури та мистецтва, відкриття і винаходи, корисні моделі, промислові зразки, раціоналізаторські пропозиції, знаки для товарів та послуг, результати науково - дослідних робіт й інші результати інтелектуальної праці.[1, с. 135-140] З певними обмеженнями об'єктами означених прав є земля, її надра, повітряний простір, водні та інші природні ресурси її континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони. Особливий режим також мають зброя, пам'ятки історії та культури, радіоактивні речовини тощо.

Наступним критерієм класифікації основних економічних прав та свобод людини і громадянина є нормативні форми закріплення останніх, способи та засоби к реалізації та захисту. За цим критерієм можна виділяти основні економічні права та свободи, закріплені у Конституції України; у поточному законодавстві (кодексах та законах, зокрема Цивільному, Земельному кодексах України, законах «Про власність», «Про підприємництво», «Про підприємства в Україні» тощо); у відомчих нормативно-правових актах.

Резюмуючи, зазначимо: всебічне дослідження інституту економічних прав та свобод людини і громадянина в Україні, як і всієї системи основних прав та свобод, не тільки не виключає, а, навпаки, передбачає поліваріантність у способах, прийомах та методах аналізу конституційно-правового статусу особи. Однак запропонована класифікація за суб'єктами, об'єктами, залежно від нормативних (легальних) форм закріплення цих прав та свобод, способів і засобів їх реалізації та захисту дозволяє у повній мірі мати уяву про рівень і тенденції розвитку та систему основних економічних прав і свобод людини та громадянина в Україні. У той же час безперечним є те, що безпека у паливно-енергетичній галузі кожна нова класифікація економічних прав та свобод за умови, якщо вона виходить з науково обґрунтованих критеріїв, слугуватиме додатковим інструментом дослідження та має право на існування.

Висновки та пропозиції. Дослідження інституту економічних прав і свобод людини і громадянина в Україні у паливно-енергетичній галузі передбачає поліваріантність у способах і методах аналізу конституційного-правового статусу особи. Запропонована класифікація за суб'єктами, об'єктами, залежно від нормативно-правових вимог розвитку економічних прав і свобод людини і громадянина в Україні. Об'єктами забезпечення економічних прав у паливно-енергетичній галузі є громадяни, особи без громадянства та юридичним особам встановлені економічні блага, речі матеріального світу, результати інтелектуальної, творчої діяльності об'єкти публічної власності.

Джерела та література:

1. Погорілко В. Ф. Конституція незалежної України / Погорілко В. Ф., Шемшученко Ю. С., Євдокимова В. О. - К., 2000. - 135-140 с.
2. Погорілко В. Ф. Нова Конституція України: [огляд, коментарі і текст Основного Закону.] / Погорілко В.Ф. - К, 1997. - 32-34 с.
3. Лукашева Е. А. Права человека / Лукашева Е. А. М., 1999.
4. Нерсесянц В. С. Общая теория государства и права. / Нерсесянц В. С. - М., 2000.

Абдураимова Э.Д.

УДК 332.025.12:332.33

СТРАТЕГИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПОЛЬЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ

***Аннотация.** В статье обоснована необходимость разработки единого документа, который бы отражал государственную политику в сфере эффективного землепользования, систематизировал и взаимоувязывал существующие законодательные акты в сфере земельных отношений. В результате исследования разработаны основные направления стратегии эффективного использования сельскохозяйственных земель. Стратегия государственного регулирования земель сельскохозяйственного пользования представляет собой совокупность организационного, финансово-экономического и правового механизмов регуляции землепользования в аграрной сфере, позволяет выявлять резервы эффективного землепользования, своевременно реагировать на отклонения и предупреждать негативные явления в контексте обеспечения роста продуктивности землепользования. **Ключевые слова.** сельскохозяйственные земли, эффективность использования, стратегия, государственное регулирование, рынок земель сельскохозяйственного назначения.*

***Анотация.** У статті обґрунтована необхідність розробки єдиного документу, який би відображав державну політику у сфері ефективного землекористування, систематизував і взаємоув'язав існуючі законодавчі акти у сфері земельних відносин. В результаті дослідження розроблені основні напрямки стратегії ефективного використання сільськогосподарських земель. Стратегія державного регулювання земель сільськогосподарського користування є сукупністю організаційного, фінансово-економічного і правового механізмів регуляції землекористування в аграрній сфері, дозволяє виявляти резерви ефективного землекористування, своєчасно реагувати на відхилення і запобігати негативним явищам в контексті забезпечення зростання продуктивності землекористування.*